

2019 -04- 03

Dnr:

2019/197

Interpellation till socialnämndens ordförande

Hur påverkas socialnämndens verksamhet?

I slutet på februari kom ett brev från generaldirektören för Arbetsförmedlingen, Mikael Sjöberg, till vår kommun (bifogas).

I inledningen och längre fram i texten sägs följande:

Arbetsförmedlingen står inför sin största förändring

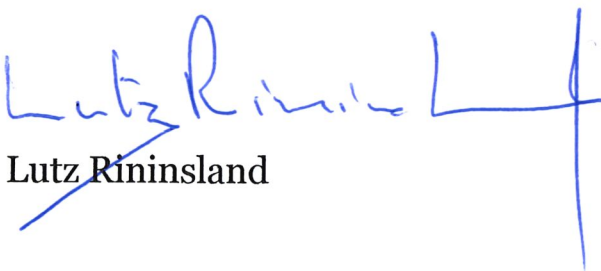
- Budgeten som riksdagen antagit och januariavtalet innebär att Arbetsförmedlingen som vi känner den idag inte existerar 2021.
- Vi på Arbetsförmedlingen ser det som avgörande med en fortsatt samverkan med kommuner och andra myndigheter för att kunna skapa möjligheter till god service, inte minst i glesbygd.

Förra veckan informerades Vänersborgs kommun om att arbetsförmedlingens kontor i Vänersborg kommer att stängas. Även kontoret i Mellerud kommer att läggas ner.

Med tanke på att socialnämnden i ett flertal av förvaltningens verksamheter har etablerat värdefulla samverkansformer med arbetsförmedlingen, känner jag en stor oro att den andra myndighetens förändrade situation kan dra med sig stora följdverkningar hos oss.

Jag vill därför be socialnämndens ordförande att ge oss förtroendevalda i kommunfullmäktige aktuell information i den utsträckning det är möjligt och svara på följande fråga:

Vad betyder förändringarna hos arbetsförmedlingen för Vänersborgs kommun i allmänhet och för socialförvaltningens verksamhet i synnerhet?

Lutz Rininsland

2019-04-03

Arbetsförmedlingen står inför sin största förändring

Budgeten som riksdagen antagit och januariavtalet innebär att Arbetsförmedlingen som vi känner den idag inte existerar 2021.

Jag vill här ge en sammanfattning av de skeenden som pågår i myndigheten. Vi är angelägna om att hela tiden ge en transparent bild av utvecklingen och samtidigt hålla er som viktiga samhällsaktörer informerade. Vi har stor förståelse för de frågor och den oro som de politiskt fattade besluten för med sig och kommer att bjuda in till samverkan när vi nu på kort tid ska bygga upp en helt ny, mindre och viktig myndighet.

Den 1 januari 2019 införde Arbetsförmedlingen ett stopp på anvisningar till extratjänster och moderna beredskapsjobb. Detta som en effekt av den budget som riksdagen beslutade om den 12 december. Inför budgetbeslutet flaggade vi från Arbetsförmedlingen för att budgeten också skulle få långtgående konsekvenser för antalet medarbetare på myndigheten.

Den 30 januari varslade vi 4 500 medarbetare om uppsägning som en följd av budgeten. I samband med varslet informerade vi om att en så stor neddragning inte kan göras utan att också kontorsstrukturen kommer att påverkas i stor utsträckning.

Två veckor innan hade det januariavtal som slöts mellan S, MP, C och L skapat ett helt nytt läge för myndigheten; att samtidigt som de stora neddragningarna också börja bygga upp en ny myndighet med ett viktigt och fokuserat uppdrag till 2021 och parallellt med detta hantera vårt grunduppdrag här och nu med en kraftigt neddragen budget.

Snabba förändringar under 2019

För att klara av den höga takten, att detta ska vara genomfört fullt ut under 2021, och samtidigt hantera grunduppdraget med mindre resurser måste förändringsarbetet accelereras betydligt. Kunderna behöver än snabbare gå över till att använda digitala självservice-tjänster – en utveckling som redan är igång i snabb takt och med en ökad kundnöjdhet. Som ett komplement måste utbyggnaden av servicen via telefon, chatt och video snabbas på och utvecklas. Kunderna kommer att kunna sköta en större del av sina ärenden från sina hem eller från medborgarkontor, servicekontor etc.

Det kommer också att bli tydligare att det stöd som man framöver får på de fysiska kontoren huvudsakligen är till för dem som behöver extra stöd på sin väg mot en utbildning eller ett arbete.

Omställningsprocesserna för de 4 500 medarbetarna är i full gång i samråd mellan myndigheten och arbetstagarorganisationerna.

Parallellt pågår arbetet med att se över principerna och villkoren för Arbetsförmedlingens framtida kontorsnät. Det gäller att minska antalet kontor på ett så klokt sätt som möjligt för att kunna ge fortsatt god service till arbetsgivare och arbetssökande. I slutet på mars väntas beslut om vilka kontor som berörs.

Datum
2019-02-28

Samverkan än viktigare

Vi på Arbetsförmedlingen ser det som avgörande med en fortsatt samverkan med kommuner och andra myndigheter för att kunna skapa möjligheter till god service, inte minst i glesbygd. Dialogen med Statens servicecenter har inletts och det finns ett intresse, från båda sidor, till ett fördjupat samarbete genom servicekontoren. I den fortsatta dialogen finns nu planer på att starta pilotverksamheter på servicekontoren där Arbetsförmedlingens kunder i första hand får hjälp till självhjälp på de digitala plattformarna.

Arbetsförmedlare kommer att kunna möta kunder i, exempelvis, servicekontorens lokaler eller genom samarbete med kommuner. Detsamma gäller för kunder som av något skäl inte har möjlighet att resa och där inte heller ett videomöte är möjligt.

Förändrat uppdrag till 2021

Dialogen mellan regeringen och samarbetspartierna om att konkretisera januariavtalet sker löpande. Vårt nya uppdrag skulle kunna se ut ungefär så här:

- Arbetssökande ska senast 2021, utifrån lagen om valfrihetssystem, kunna välja bland fristående aktörer som står för matchning, vägledning och kompetensutvecklande insatser. Matchningen kommer alltså för de allra flesta arbetslösa att skötas av fristående aktörer.
- Den nya myndigheten kommer att ansvara för arbetsmarknadspolitisk bedömning som är automatiserad och datadriven så långt det är möjligt.
- Myndighetens kontrolluppdrag innebär att kontrollera fristående aktörer, anställningsstöd till arbetsgivare och arbetssökandes sökaktiviteter.
- Som expertmyndighet att erbjuda arbetsmarknadspolitisk statistik och analys.
- Myndigheten kommer också att ansvara för att det finns en digital infrastruktur i samhället som möjliggör för samtliga aktörer att på ett effektivt sätt, och i egna tjänster, kunna matcha arbetssökande och arbetsgivare samt erbjuda kompetensutveckling. Självklart bygger också många tjänster på att sökande kan utföra tjänsterna på egen hand.

Kundfokus i det nya läget

Vi på Arbetsförmedlingen har i vår förnyelseresa redan tagit stora utvecklingssteg och lagt grunden till att kunna genomföra den förändring som den politiska överenskommelsen innebär. Detta betyder att delar av Arbetsförmedlingens pågående förnyelseresa går i mål enligt plan eller snabbare. I andra delar blir uppdraget helt nytt, smalare och mer fokuserat.

Det nya läget innebär att 2019 och de kommande åren kräver stora insatser och god samverkan för att med bibehållet kundfokus omforma verksamheten för det nya uppdraget och skapa en helt ny myndighet.

Mikael Sjöberg, generaldirektör Arbetsförmedlingen

Svar på interpellation från Lutz Rininsland (2019/197)

Hur påverkas socialnämndens verksamhet?

Det är för tidigt att dra alltför långtgående slutsatser av vad Arbetsförmedlingens (AF) nya budget och inriktningssituation kommer att innebära för ”kommunen i allmänhet och socialnämnden i synnerhet”. Statens servicecenters roll och spridning i landet är ännu oklart och det är där som en del av AF:s tjänster ska tillhandahållas. Några reflektioner kan jag ändå göra då de besked som hittills lämnats från AF är drastiska och förlamar organisationen.

Att kontoret i Vänersborg avvecklas innebär att man inte längre kommer att ha en öppen kundmottagning och ta emot besök av arbetssökande. Det är då en stor risk att det blir kommunen som får lämna den servicen då sökande vänder sig dit istället. Risk finns således att kommunens kostnader ökar när statens ansvar dras tillbaka. Arbetsförmedlingen kommer att tillhandahålla digitala självservice-tjänster och erbjuda den arbetssökande ett första möte via chatt, telefon eller video. Men merparten av de inskrivna på arbetsförmedlingen är personer som står långt ifrån arbetsmarknaden och som har stora behov av stöd i att använda den digitala tekniken! Även här är risken stor att delar av målgruppen kommer att vända sig till kommunen för att få stöd att använda sig av dessa tjänster.

Ökade kostnader för försörjningsstöd

Att det blir stopp på anvisning till extratjänster kommer att innebära, om det inte kommer någon annan arbetsmarknadsåtgärd inom kort, att ett 100-tal personer kan komma att ansöka om försörjningsstöd (helt eller kompletterande) för att klara sin försörjning. Det vore en allvarlig konsekvens för inte bara Vänersborgs kommun utan även för dem som blir av med ett bra jobb.

Samverkan löper risk att få stryka på foten

Den goda samverkan som byggts upp genom de överenskommelser (DUA - Delegationen för unga och nyanlända till arbete) som AF har tecknat med kommunen gällande att hitta samverkansformer för att korta vägen till arbete för målgruppen unga 16-24 år och nyanlända flyktingar kan komma att rinna ut i sanden om personalresurser försvinner från AF.

Kommunen (AME, IFO Kunskapsförbundet) kommer ändå att jobba vidare med den arbetsmodell med moduler och jobbspår som byggts upp i samverkan även om AF drar tillbaka sina resurser. Det kommer dock innebära att det blir färre verktyg att använda i jobbförberedande syfte.

Fristående aktörer

Fristående aktörer kommer att sköta AF:s arbete med att matchning och stöd och de kommer att få ersättning utifrån hur väl de lyckas med att få ut den arbetslöse i jobb och sysselsättning. De arbetssökande ska själv kunna välja bland de olika aktörerna. Det är svårt att i dagsläget avgöra vad detta kommer att innebära för de arbetssökande i Vänersborgs kommun. Vilka aktörer som kommer att etablera sig här och hur samverkan kommer att se ut med kommunen återstår att se. Erfarenheterna från tidigare agerande av privata aktörer väckte dock en hel del kritik då de utvärderades bl a från Riksrevisionen.

Dan Nyberg, socialnämndens ordförande